אורות השבת

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

גליון מס' 982

עורך
הרב עוזיאל אדרי

פרשת השבוע
עקב

מנהל מערכת
הרב אברהם טריקי

דבר העורך

כוח ההרגל בדרך טובה

'והיה עקב תשמעון', אומר **רבי ישראל מצ'ורטקוב** זיע"א הסגולה לעמוד מול פיתויי היצר, כתב **רש"י** 'עקבי' רומז למצוות הקלות שהאדם דש בעקביו. כלומר שכוח ההרגל ללכת בדרך טובה כל כך גדול, שהוא הסוד לנצח את יצר הרע, בתחילה יש להערים על היצר הרע ולעשות את המצוות ל'מצוות קלות', וממילא היצר לא יתנגד כל כך לקיומן. אולם אחרי שהאדם ירגיל את עצמו בדרך טובה לקיים את המצוות ה'קלות', החלש יאמר גיבור אני ויקבל נתינת כוחות מלמעלה, וסייעתא דשמייא להתעלות ולבוא גם לידי 'ושמרתם ועשיתם אותם' לקיום המצוות החמורות. אולם **ה'מנחת אלעזר' ממונקאטש** זיע"א 'עקבי' רומז על ימי 'עקבתא דמשיחא' שצריכים להיזהר ואפילו בשמירת המצוות הקלות שאדם דש בעקביו, כי אין לנו אפשרות לדעת איזו מצווה תקרב את הגאולה.

הברכת שבת שלום ומבורך
הרב **עוזיאל אדרי**
רב המרכז הרפואי "סורוקה"
וק"ק "שבטי ישראל" שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים מדוייק לבאר-שבע	יום א' כד מנחם אב (21.8.22)	יום ב' כה מנחם אב (22.8.22)	יום ג' כו מנחם אב (23.8.22)	יום ד' כז מנחם אב (24.8.22)	יום ה' כח מנחם אב (25.8.22)	יום ו' כט מנחם אב ער"ח אלול (26.8.22)	שבת קדש שבת ור"ח (27.8.22)
עלות השחר	4:48	4:48	4:49	4:50	4:51	4:52	4:52
זמן טלית ותפילין	4:55	4:55	4:56	4:57	4:58	4:59	5:00
זריחה - הנץ החמה	6:15	6:15	6:16	6:16	6:17	6:18	6:18
סו"ז ק"ש לדעת מג"א	8:45	8:46	8:46	8:46	8:47	8:47	8:47
סו"ז ק"ש להתימ"א והגר"א	9:25	9:25	9:25	9:26	9:26	9:26	9:26
סו"ז ברכות ק"ש	10:31	10:31	10:31	10:31	10:31	10:31	10:31
חצות יום ולילה	12:42	12:44	12:44	12:43	12:43	12:43	12:44
מנחה גדולה	13:16	13:18	13:17	13:17	13:17	13:16	13:18
פלג המנחה	18:07	18:13	18:12	18:11	18:10	18:08	18:13
שקיעה	19:13	19:20	19:19	19:17	19:16	19:14	19:20
צאת הכוכבים	19:28	19:36	19:34	19:33	19:32	19:30	19:31

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	עקב
הפטרה:	ותאמר ציון
כניסת השבת:	19:02
יציאת השבת:	19:52
רבנו תם:	20:41

"ישבת מברכין"
המולד ביום שבת קודש שעה 9:16 ו-5 חלקים.
ראש חודש אלול בימים שבת קודש וראשון הבעל"ט.

דבר רב העיר שליט"א

הדביקות בתלמידי חכמים

וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם לְיִרְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ
(דברים י', יב)

יש לתמוה, וכי כל המעלות הנשגבות הללו הם דבר של מה בכך, עד שהוגדרו בפי משה בלשון 'מה ה' אלוהיך שואל מעימך כי אם...'! אכן זוהי תמיהת הש"ס (ברכות לג, ב): 'אטו יראת שמים מילתא זוטרתא היא, והאמר רבי חנינא משום רשב"י אין לו להקב"ה בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים, שנא' יראת ה' היא אוצרו (ישעיה לג, ו). ועל כך השיבה הגמ' – אין (כן) לגבי משה מילתא זוטרתא היא'. ועדיין יש לתמוה, וכי כל ישראל הגיעו לדרגתו של משה! וביותר יפלא הלא משה עצמו הוא אשר דיבר את הדברים האלה לפני העם – 'ועתה ישראל', וא"כ היאך קאמר הש"ס דהכתוב קאי על משה. ומקדמא דנא שמעתי מגדול אחד שביאר בזה פירוש נחמד והוא, שבאמת היו ישראל יכולים להתעלות לדרגתו של משה אם היו דבקים בו ולומדים מדרכיו בעבודת השי"ת. וז"ש הגמ' – 'אין לגבי משה מילתא זוטרתא היא', ר"ל העומדים 'אצל' משה שפיר יכולים להשיג בקל מדרגה זו של יראת שמים. והדברים מופלאים, שכן הכתוב מדבר במדרגה נשגבה של יראת ה' ואהבת ה' עד כדי מסירות נפש ממש, כמ"ש 'בכל נפשך – אפי' נוטל את נפשך'. הנה כי כן עין רואה ואוזן שומעת מכאן, לאלו מדרגות רמות ונשגבות יוכל האדם להתעלות – ע"י שידבק בת"ח וילמד ממעשיהם.

ודע שכוח השפעת הרב על צאן מרעיתו, אינו רק בחייו אלא הוא גם לאחר פטירתו מן העולם. דהנה לפי המבואר ברבינו יונה (שע"ת קעח) עולה, דעשרה מילי דחסידותא היו ברב (תלמידו של רבו), ולאחר פטירתו קיבלו עליהם תלמידיו לקיים כל אחד אחת ממידותיו. ועיין להרמב"ם (הלכות דעות פ"ב הלכה ד) אשר העתיק שתיים מהן: 'אמרו על רב דכל ימיו לא שח שיחה בטילה, וכן כל ימיו לא הלך ארבע אמות בלי תורה ובלי ציצית ותפילין', ע"ש. וידוע דרב יוסף ור"ש קיבלו עליהם מעלה אחרת שהיתה ברב, והוא שכל ימיו לא הגביה את עיניו למעלה מארבע אמות. אך משראו בעצמם שאינם יכולים לעמוד בזה, סימו את עיניהם. ואנו אין לנו אלא להשתומם מכאן, עד היכן מגיע כוח השפעת הרב על תלמידיו – עד כדי קבלות נשגבות מעין אלו. וביותר יש להשתומם על רב יוסף ור"ש אשר סימו את עיניהם, אע"פ שידעו שבכך הם מפקיעים מעצמם את חיוב המצוות כדין סומא, שכן כבר אמרו 'גדול המצווה ועושה – ממי שאינו מצווה ועושה'.

ולולי דמסתפינא הייתי אומר, שגדול כוחו דרב בזה לאחר פטירתו – יותר מבחייו, שכן בחייו למדו התלמידים ממנו מידות אלו, אך לאחר פטירתו 'קיבלו' אותם ממנו כנחלה. והיינו לאחר שהוריד מדרגות אלו לעולם, הרי שיש בכוחו להנחילם לתלמידיו, וכדרך שאמרו בגמ' (נדרים נה, א) עה"פ וממדבר מתנה וממתנה נחליאל (במדבר כא, יח-יט): 'כיון שעושה אדם עצמו כמדבר שהוא מופקר לכל – תורה ניתנה לו במתנה', ופי' רש"י 'כמדבר שהוא מופקר לכל – מלמד תורה בחינם. נחליאל – נעשית לו תורה כמו נחלה', ע"ש. ובזה יובן מדוע דוקא לאחר פטירתו קיבלו עליהם תלמידיו לדבוק במידותיו.

וגדולה מזו יש לנו להוכיח מדברי הגמ' (סוטה מט, ב): 'אמר רב יוסף לתנא אל תתני ענוה דאיכא אנא, רב נחמן אמר לתנא אל תתני יראת חטא דאיכא אנא'. והרי רב יוסף ור"נ לא היו אלא מתלמידי תלמידיו של רבי, וא"כ היאך העידו שלמדו ממנו מידת הענוה ויראת חטא עד שביקשו מהתנא להגיה בדברי המשנה. ברם לדברינו אתי שפיר, שכן יש בכוח הרב להנחיל את מידותיו לתלמידיו ואף לתלמידי תלמידיו – גם לאחר פטירתו, ודו"ק.

וסימנא טבא אמינא להאי מילתא, ממטבע הלשון שנהגו לומר בפטירת הצדיקים 'שבק חיים לכל חי', דהכוונה בזה שהנחיל את מידותיו והנהגותיו – לכל חי. ואפשר שזה גם עומק דברי רבותינו 'גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם'.

ובזה יאירו דברי הגמ' (כתובות קג, ב) 'כל דהוה באשכבתיה דרבי מזומן לחיי העולם הבא', ופי' התוס' (שם) דהיינו בלא דין ובלא יסורין, ע"ש. ויש לתמוה, וכי השתתפות באשכבתיה דרבי יש בה כדי לזכות את האדם לחיי העו"ב בלא דין ובלא יסורין! ועיין להגר"א דסלר זצ"ל (מכתב מאליהו) שכתב לבאר, דעל כרחך הכוונה בזה הוא שעל ידי שמיעת ההספדים אודות מידותיו והנהגותיו של רבי, קיבל האדם על עצמו לדבוק באחת ממידותיו – וזו היתה ראשית הדרך אשר הביאתו עד כדי שיהא ראוי לחיי העו"ב מצד מעשיו, עכת"ד. אלא שעדיין צ"ב לביאורו, היאך יש בזה כדי להביא את האדם

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

אורות הפרשה

'ראה מהחטא עצמו

'ועתה ישראל, מה ה' אלוקיך שואל מעמך, כי אם ליראה את ה' אלוקיך' (י, יב), כתב **הבעל התניא** זיע"א **ב'לקוטי תורה'** 'יראת חטא משמעותה שאדם ירא לנפשו שלא להיפרד מהקב"ה על ידי חטא ועוון כלשהו, ואפילו איסור קל של דברי סופרים. כפי שנאמר 'כי אם עוונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין ה' אלוקיכם' (ישעיה נט, ט). מבאר **הרבי** מי שיש בידו יראת העונש בלבד עלול להיגרר אחר פיתויי היצר, שכן הנאת העברה מיידית ואילו העונש בא לאחר זמן. הוא גם חושב שביכולתו לעשות תשובה ולמנוע את העונש. אך מי שמפחד מהחטא עצמו, מהפירוד מהקב"ה הנגרם על ידו, מרגיש מיד את חומרת החטא, ואין הוא רוצה להיפרד מהאלוקות אפילו לרגע אחד.

לאבד את הפזיזות

'ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה' (א, יז), מבאר **הבעל שם טוב הקדוש** זיע"א שטמון בפסוק זה ברכה גדולה, מי שרוצה לזכות להגיע אל **'הארץ הטובה'** אל המנוחה והנחלה בעבודת ה', עליו דבר ראשון **'ואבדתם מהרה'** לאבד את המהירות, את הפזיזות והמהומה. כוונו מעשיכם במתינות, ביישוב הדעת ובשלוות נפש, ואז תזכו להיכנס ל'ארץ הטובה' בעבודת ה'.

רתיחה של 'יראת שמים

'ולימדתם אותם את בניכם לדבר בם, בשבתך בביתך, ובלכתך בדרך, ובשכבך ובקומך' (יא, יט), כתב **ה'חתם סופר'** זיע"א התורה הטילה חובה על האבות ללמד את בניהם ולחנכם לתורה, לא רק 'בשבתך בביתך' אלא גם 'בלכתך בדרך' לחנכם בדוגמא אישית שיראו אותך עם אש קודש ורתיחה של יראת שמים, עד שזה ישפיע עליהם שגם בסוף חייך עלי אדמות 'בלכתך בדרך' כשתלך בדרך כל הארץ, גם אז יתנהגו בניך ברוח החינוך שחינכת אותם. בשבת האחרונה לחייו של **רבי אהרן מבעלז** זיע"א דיבר על הפסוק המסיים את הפרשה השנייה של קריאת שמע: "למען ירבו ימיכם... כימי השמים על הארץ", וכך אמר, אחרי מאה ועשרים שנות חייו של האדם כבר אין באפשרותו לקיים מצוות ומעשים טובים ולקבל עליהם שכר, אבל אם הוא משפיע על אחרים לקיים מצוות, או שהניח אחריו דברי תורה שיהודים לומדים אותם הרי אז גם אחרי פטירתו המצוות ודברי התורה האלה נחשבים לזכותו. זה מה שהפסוק אומר, אם תלמדו את בניכם לדבר בדברי התורה, והם יוסיפו ללכת בדרך התורה, ייחשבו לכם 'ימי השמיים', הימים שבהם אתם כבר בשמיים, 'על הארץ' כאילו אתם חיים על הארץ ועוסקים בתורה ובמצוות.

לקבל חיים מהברכה

'כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם' (ח, ג), אומר **הבעל שם טוב הקדוש** זיע"א הלחם הגשמי לבדו אין באפשרותו להחיות את ה'אדם', היינו הנשמה. אלא 'כי על מוצא פי ה'' מה שמחייה את נשמתו של האדם זה הברכה על האוכל כאשר הוא מוציא מפיו את שם השם בברכה בכוונה לפני האכילה, או אז 'יחיה האדם'.

הברכה מעניקה חיים לאדם

'כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם' (ח, ג), מבאר **רבי מנחם מענדל מרימנוב** זיע"א 'לא על הלחם לבדו' האדם אינו חי מהלחם עצמו, אלא על 'מוצא פי ה'' על הברכות שמברכים את ה' לפני האכילה ואחריה, הברכה על האוכל היא המעניקה ונותנת חיים לאדם.

סגולת האוכל, דעת בעבודת ה'

'ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלוקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך' (ח, י), אומר **ה'חידושי הרי"ם'** תמה אני איך יתכן שבעת האכילה עצמה האדם לא מתעלה בעבודת ה' ואין הוא משיג דעת אלוקית, שהרי מפורש בפסוק 'ידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו', ומה אם אפילו חמור שאין בו דעת מכיר את בעליו בעת האכילה, בן אדם לא כל שכן.

לקבל חיים מהניצוץ הקדוש

'כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם' (ח, ג), כתב **הבעל התניא** זיע"א **ב'לקוטי תורה'** אין האדם חי מגוף המאכל אלא מהחיות האלוקית שבתוכו. כי שורש הדומם הצומח והחי גבוה משורש המדבר שהוא האדם, ולכן הניצוצות הקדושות האלה ירדו למטה יותר. לכן בכוחו של הניצוץ הקדוש שבמאכל להחיות את האדם ולקיימו.

אורות הכשרות

לידי מדרגת 'מזומן לחיי העולם הבא'. ולדברינו אתי שפיר, שכן זהו כוח הצדיק להנחיל את הנהגותיו לכל החפצים לדבוק בדרכו וללמוד ממעשיו.

וכן נבין בזה דברי התלמוד ירושלמי (ביצה ה, ב): 'רבי יוחנן ורשב"ל תריהון אמרין, אנא לא זכינן לאורייתא אלא בגין דחמינן אצבעתיה דרבי מן גולגיקין דידיה' (לא זכינו לתורה אלא משום שראינו אצבעו של רבי שיצא משרוולו). הרי לפנינו הגדרה מבהילה אודות כוח השפעתו של רבינו הק' על סביבתו, שהרי רבי יוחנן ור"ל העידו ע"ע שלא זכו בקנין כל תורתם אלא מפני שראו את 'אצבעו' של רבינו הק', וא"כ הגע עצמך כמה תורה היו משיגים אילו זכו ללמוד תורה מפיו. והדברים מופלאים ונשגבים הם מבינתנו, שכן היאך ע"י ראיית אצבעו של רבי הגיעו לקנין תורתם. ועפ"י המבואר נלענ"ד ברור, ש'הראיה' האמורה בכאן אינה התכלית אלא היא היתה הגורם שהביאה את ר"י ור"ל לידי מדרגתם הנשגבה. וכדרך שדרשו במדרש (ויקרא רבה כ, א) על הכתוב בדוד המלך ע"ה (שמואל א – טז, יב) והוא טוב רואי: 'א"ר יצחק טוב רואי בהלכה כל הרואהו נזכר לתלמודו'. והיינו שע"י ראיית דוד המלך, משתוקק האדם לידבק בדרכיו כדי להגיע למדרגתו. וז"ש 'נזכר לתלמודו' ולא קאמר 'בתלמודו', רוצה לומר מתעורר לתלמודו.

וכעין זה שנינו בילקוט שמעוני (בראשית קסא): 'אשרי הצדיק ואשרי שכניו, יהודה וישכר וזבולון שהיו סמוכין לאהרון ולמשה, נעשו גדולים בתורה'. ועוד מצאנו כהנה מאמרים רבים הפזורים בש"ס ובמדרשים, המדברים על אודות כוח השפעת הצדיק על סביבתו, ואכהל"ב.

מעשה מופלא מובא בגמ' (סנהדרין יא, א) אודות רבי יהודה הנשיא אשר בשעה שמסר את שיעורו בפני התלמידים, הריח ריח של שום. אמר, מי שאכל שום יצא מבית המדרש. עמד רבי חייא ויצא, עמדו כולם ויצאו אחריו. וכשנשאל רבי חייא ע"י רבי שמעון בנו של רבי, מדוע ציערת את אבא בכך שאכלת שום. אמר לו, חלילה לי מלאכול שום בבואי לבית המדרש, ולא קמתי ויצאתי אלא כדי שלא להלבין את פניו של מי שאכל שום. ובגמ' שם מבואר, שרבי חייא למד הנהגה זו מרבי מאיר, ורבי מאיר למד כן משמואל הקטן, ושמואל הקטן משכניה בן יחיאל, ושכניה בן יחיאל מיהושע, ע"ש. ויש לתמוה, מדוע הנהגה מוסרית פשוטה כל כך – 'שלא להלבין פני חבירו ברבים', צריכה תלמוד מאחרים, עד שהגמ' שואלת 'מהיכא גמיר לה', והגיעו עד ליהושע! וכי גדולי התנאים והאמוראים הללו לא יכלו להבין זאת מרוחב דעתם ועוצם השגתם... אתמהה! ברם לכשנתבונן נראה, שאמנם רבי חייא כוונתו היתה לשם שמים, כדי שיצאו כולם ולא יבינו מי האיש שאכל שום – כמבואר שם ברש"י. מכל מקום, הרי במעשה זה נגרם צער לרבי בכך שיצאו כולם מבית המדרש והפסיקו מתלמוד תורה, וכפי שהעיר לו רבי שמעון – 'אתה הוא שצערת לאבא'! ועל כך שאלה הגמ', מהיכן למד רבי חייא הנהגה זו – להציל את חבירו מהלבנת פנים תוך כדי ביטול תורה דרבים וגרימת צער לרבי. והשיבה הגמ', שלמד כן מרבי מאיר וכו', ע"ש. ואמנם ידעתי שאין פירוש זה מכוון לדברי רש"י שפי' את צערו של רבי 'בריח שנדף מהשום', אך המעיין במהרש"א שם ימצא שזכינו לכוון לדבריו, עיין עליו. ועל כל פנים, עין רואה מכאן, שגם גדולי עולם ואדירי התורה כדוגמת רבי חייא ורבי מאיר, לא סמכו על שיקול דעתם אלא נזקקו ל'דעת תורה'!

בברכת שבת שלום ומבורך

הרב **יהודה דרעי**

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות העורצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

דרושים משגיחי כשרות

לעבודה מיידית
בעלי נסיון למשרה מלאה/לחצי משרה
לפרטים יש לפנות
למחלקת הכשרות 08-6204026
או במייל:
y0527681143@gmail.com
או למנהל מחלקת הכשרות
הרב יעקב אטלן 054-9210545

"בד"ץ בהדרין"
שע"י
הרבנות הראשית באר-שבע
מחלקת "כשרות מהודרת"
בראשות הגה"צ חסיד ואשכנזי הרה"ג יהודה דרעי שליט"א

להסיר מכשול

לאור תלונות מתושבי העיר על הטעיה בכשרות
הרינו מבהירים בזאת: כל עסק אשר יש לו כשרות רגילה בלבד
ומפרסם שיש לו מוצרים בד"ץ כגון: בשר, ירק גוש קטיף וכו'
אין אנו אחראים לכשרות המהדרין במקום
תעודת ההכשר הינה על כשרות רגילה בלבד
בכשרות מהדרין יש לבדוק את
תעודת הכשרות בד"ץ למהדרין

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות בישולי גויים

ש - האם יש הבדל בין איסור פת גויים לאיסור בישול גויים?

ת - ישנם לפחות שני הבדלים בין אפיה לבישול גוי: **א.** באפיה יש הקלות בנחתום של גוי משא"כ בבישול אין הבדל הן בבישול לעצמו והן בבישול לאחרים. **ב.** בבישול גוי נאסר רק אם יש בי' תנאים (כמו שיבואר בהמשך) משא"כ באפיה נאסר בכל מקרה.

ש - מה הם התנאים באיסור בישול גוי?

ת - חז"ל התנו שאיסור בישול גוי יהיה רק אם נתקיימו בי' התנאים הבאים: **א.** רק באוכל שאינו נאכל כמות שהוא חי ויש צורך לבשלו כמו תפו"א, בשר וכדו', אבל דברים שנאכלים גם כשהם חיים כגון עגבניות וכדו' אם בישלם גוי מותרים. אולם יש לציין שתנאי זה תלוי במנהג אותו מקום שאם מנהג בני המקום הוא שאוכלים את אותו מזון רק מבושל ויש יחיד שאוכלו חי בטלה דעתו וכן להפך ותמיד הולכים לפי רוב המדינה שהוא נמצא. **ב.** לא אסרו חכמים אלא דברי מאכל חשובים הראויים לעלות על שולחן מלכים ולא מזון פשוט כגון סרדינים קטנים וכדו'.

ש - האם בבישול גוי מועיל שיהודי מבעיר את התנור?

ת - לספרדים לפי דעת מרן הבערת התנור מועילה רק בפת שאם היהודי מבעיר התנור והגוי אופה את הלחם מותר משא"כ בבישול לא מועיל וצריך שההנחה של הסיר על האש תהיה בדווקא בידי יהודי ורק אז יהיה מותר. אולם לאשכנזים לפי דעת הרמ"א גם בבישול מספיק שהיהודי מדליק או מחתה באש אפילו שהגוי מניח את הסיר על האש מותר כמו בפת וכן מספיק שהיהודי יזרוק קיסם קטן לתנור, וכן אפילו אם רק נשף בפיו בגחלים, אמנם כל זה בתנאי שהמאכל עוד לא התבשל כמאכל בן דורסאי.

ש - גוי שחמם אוכל קר שבישלו יהודי מה דינו?

ת - גוי שחימם אוכל קר כגון במסעדות, בבתי הארחה כשרים שעובדים שם גויים והאוכל נתבשל קודם ע"י ישראל ונתקרר, וקודם ההגשה הגוי מחמם את האוכל ומגישו אע"פ שהאוכל התקרר ואפילו הוקפא עד שאינו ראוי לאכילה והגוי מחממו ומכשירו לאכילה הרי מותר ללא כל חשש.

ש - מה דין כלים שבישל בהם גוי?

ת - כלים שבישל בהם גוי אפילו שהמאכלים היו כשרים שווה דינם ככלים שבישלו בהם מאכלות אסורות והכלי אסור, ולכן יש להיזהר במטבחים ציבוריים שעובדים שם גויים וכן במפעלי מזון שיש להקפיד להכשיר את כל הכלים, המכונות והצינורות.

ש - מה דין צליה טיגון, מלוח כבוש ומעושן של גוי?

ת - צליה וטיגון הם בכלל בישול אבל על מלוח כבוש ומעושן לא גזרו חכמים ולכן דגים מלוחים או מעושנים או ירקות חמוצים וכדו' אע"פ שנעשו ע"י גוי מותרים.

ש - בישול שלא ע"י אש ממש האם אסור?

ת - אמנם בישול שנעשה ע"י חום חשמל כמו כירה חשמלית או פלטה אסורים כבישול על האש אבל בישול במיקרוגל יש מקלים ומתירים.

ש - מה דין מזון שבושל בבית חרושת של גויים?

ת - מרן פאר הדור והדרו **הגר"ע יוסף זצוק"ל** כתב לאיסור שימורי ירקות דגים וכדו' חוץ מסרדינים קטנים כיון שאינם עולים על שולחן מלכים. אמנם יש המקילים בזה כיון שהבישול נעשה ע"י קיטור והגוי רק לוחץ על הכפתורים.

ש - האם יש איסור בבישול של יהודי מחלל שבת בפרהסיא?

ת - לא, בתנאי שהמאכל כמובן כשר, וכן שלא בשלו בשבת ח"ו.

ש - מה הדין כיום במסעדות של יהודים שעובדים שם גויים ?

ת - יש תמיד לברר מי הדליק את האש ומי הניח את האוכל על האש.

לקיים בנו חכמי ישראל
הציבור מתבקש להתפלל עבור
הרה"ג **יוסף דהאן** שליט"א בן רחל
בתוך שאר חולי עמו ישראל
והן אל כביר לא ימאס את תפילותינו.

דבר רבני השכונות

הרה"ג **אלעזר מנגשה** שליט"א
רב העדה האתיופית בבאר שבע

הציפיה והתביעה מזרזת את הגאולה

הציפייה לגאולה היא מהדברים העיקריים המזרזים את הגאולה שבזכותה תבוא הגאולה. במדרש ילקוט איכה נאמר: "אמר יצחק אבינו ע"ה לפני הקב"ה: ריבונו של עולם שמא אין חזרה לבנים, השיבו הקב"ה: אל תאמר כן, **יש דור שהוא מצפה למלכותי - ומיד הם נגאלים** שנאמר: ויש תקוה לאחריתך נאום ה' ושבו בנים לגבולם". **החיד"א (מדבר קדמות ערך קיווי) כותב:** "אמרו בילקוט תהילים רמז תשל"ו: אפילו אין ביד ישראל אלא הקיווי כדאי הם לגאולה בשכר הקיווי", והוא מסביר, שכאשר עם ישראל מבקש את הגאולה יכולים לטעון כנגדו, שאין לו די זכויות כדי להגאל; על כך משיב עם ישראל "שיש לנו הקיווי, ובשכר הקיווי כדאי שתגאלנו". **כשם שהציפייה מזרזת את הגאולה,** כך העדר הציפייה הוא מהגורמים העיקריים שמעכבים את הגאולה, אם עם ישראל אינו מצפה לגאולה, כאילו הוא מצהיר בכך שהמצב הנוכחי טוב לו, ובכך נדחית ומתעכבת הגאולה. רבי שמעון בר יוחאי אף אומר (מדרש תהילים מזמור י"ז) כי העדר הציפייה והבקשה על הגאולה מעורר קטרוג קשה: "כל אותן אלפים שנפלו במלחמה בימי דוד לא נפלו אלא על שלא תבעו בניין בית המקדש". אנו רואים איפוא, עד כמה חיונית **הציפייה לגאולה והתביעה** מהקב"ה כי יחוש לגאולנו, ומעניינים דבריו של **מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל** (החי"ח על הסידור סימן קס"ח): "כמה פעמים ביום אנו מבקשים על הגאולה אולם הבקשה בלבד אינה מספקת: יש לתבוע את הגאולה כפועל שכיר המבקש את שכרו, שהדין הוא, שאם אינו תובע - אין חיוב לתת את שכרו בו ביום כן אנו צריכים לתבוע את גאולתנו".

כתב ב"עומר אבונים" בשם "הבעל שם טוב": שהתגלות המשיח יהא בפתע פתאום בלא הודע כלל, וכל ישראל לא יחשבו על זה היום של הגאולה ויהא כל אחד טרוד בענייניו או בעסקיו ויתיאשו, ובלי הודע כלל "פתאום" נשמע בשורות הגאולה בע"ה", וכן מבואר בספר תולדות אדם ברמזי שבת הגדול. **כתב "בעל שם טוב"** (פרשת ויחי): "ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים"; "אשר יקרא" מלשון דרך "מקרה" שכל אחד ישב על עבודתו בהסח הדעת ופתאום יבוא משיח.

מובא בספר "מכתב שבת שם טוב" בשם הגה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א: שאף על פי שנאמרו כמה פסוקים אשר בשעת ביאת משיח יהיו מלחמות גדולות, ומלחמות גוג ומגוג, אמנם הוא פעל בתפילתו שלא יהיו אז מלחמות, רק המוכר קמח יעמוד בהמידה וימכור הקמח, והמוכר סחורה על מלבוש יעמוד עם האמה וימכור הסחורה ופתאום יבוא אליהו ויבשר אשר הנה משיח בא". כתב בספר "אבונית הקטורת" כי"ב סעיף נ"א: "כשם שבגאולת בית שני בא כורש מלך פרס "לפתע" והודיע על בניין בית המקדש "כן תהא אף הגאולה העתידה".

נאמר בספר "בגיד בישרים", (פרשת צו). בשם המלאך המגיד שהיה מתגלה ומלמד את מרן ה"בית יוסף" ומגלה לו סודות עליונים: "ראשון לציון הנה הנם ולירושלים מבשר אתן הגאולה לא תהיה כפי שנהוג בעולם, שלפני בוא המלך באים כמה מבשרים ומודיעים שבעוד עשרה ימים יבוא המלך, ואחר כך מכריזים שבעוד חמשה ימים יבוא וכו'. אלא הגאולה תבוא בפתע פתאום ותהיה כהרף עין". **כתב הרמב"ן:** "בדור האחרון דורו של משיח, יוריד הקב"ה נשמות גבוהות של תנאים ואמוראים לעולם ומרוב קושי הנסיונות הגדולים יפלו מהם לאלפים ולרבבות". **וכתב בספר "צדקת הצדיק", כ"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זיע"א:** "דורו של משיח ודאי יהיה חביב ואפשר שיהיה כולו חייב ויתהפכו לדור חביב ע"י שה' יתברך יביאם לתשובה, ועל כרחך ששורש נשמתם יותר גבוה מכל הדורות, ותשובה אפשר שיהיה ברגע אחד, ומסתמא (יבוא המשיח) בדור שכולו חייב ועל כרחך שיהיה דידן נצח וכשה' יתברך ירצה הרי ברגע אחד יכלו כל הקוצים הסובבים, ויהיה הכל כרצונו".

בברכת שבת שלום ומבורך
הרב **אלעזר מנשה**

בית דין צדק לענייני ממונות
שע"י הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
לפרטים: הרב אלעזר ביטון שליט"א
נייד: 052-7670510

שמחת חתן וכלה

פניהם של הסוחרים שישבו בעגלה מועדים היו אל היריד הגדול שעתיד היה להיפתח למחרת בבוקר. אם לשפוט לפי מצב־רוחם המרומם, נראה כי עסקיהם צלחו בידם.

אך לא זו הייתה הסיבה היחידה לעליצותם. זו באה בעיקר בשל אותו סוחר צעיר ועלום־שם, שהצטרף אליהם כשחלפו על־פני לובלין. סוחר זה, שנראה היה כתלמיד־חכם, נתגלה כמי שנם יודע פרק בהשמעת דברי חידודין שנונים ומחוכמים. הסוחרים נהנו מחברתו של סוחר זה, שכל שידעו עליו היה כי שמו נפתלי.

הם לא העלו כלל על דעתם כי אותו בדחן צעיר אינו סוחר כלל ועיקר, אלא אברך נעלה ויקר־ערך, שעתיד להאיר את עיניהם של ישראל באור תורתו וחסידותו. גם עתה לא הייתה דעתו נתונה לבדחנות לשמה. היו לו כוונות עמוקות הרבה יותר. הוא ביקש למנוע את אווירת ההתפרקות שמאפיינת את מסעם של סוחרים מצליחים.

הוא, כשלעצמו, שרוי היה בעולמות אחרים לגמרי. באותה נסיעה, שאירעה באמצע השבוע, שרוי היה בתענית, שאותה התחיל ביום ראשון ועתיד היה לסיימה בערב־שבת הקרובה. וזה לא היה שבוע חריג אצלו.

השעה נתאחרה לסוחרים, וכשהבחינו ממרחק באורותיה של אכסניה, החליטו לסטות ממסלולם ולעשות בה את הלילה ולהמשיך בדרכם ליריד השכם בבוקר.

כשהתקרבו אל האכסניה, שמעו קולות שירה ונגינה בוקעים מתוכה. עד מהרה מצאו את עצמם נקלעים לעיצומה של חתונה יהודית־חסידית עליזה. חיש מהר הוקפו במחותנים משני הצדדים, ואלה הפצירו בהם ליטול את ידיהם ולהצטרף לסעודת־המצווה התברר, כי משפחות החתן והכלה באו מלובלין, ומחמת פטירתו של קרוב־משפחה ערב החתונה, נאלצו לערוך את החתונה מחוץ לעיר. מקצת האורחים נעדרו אפוא מהחתונה וכל אורח נוסף נתקבל בשמחה רבה.

"ר' נפתלי", נשמעה לפתע קריאתו של אחד המחותנים, שהבחין בסוחר הצעיר שעמד מן הצד. הלה הכירו היטב מבית־מדרשו של 'החוזה' מיד הבחינו בו כל יתר המחותנים שהכירוהו גם הם וניגשו ללחוץ את ידו בחמימות. אושר רב עלה על פניהם כשראוהו עתה, ידעו, מובטחת להם שמחה לעילא ולעילא.

ליבו של ר' נפתלי, שכאמור, שרוי היה בתעניתו, נחמץ בקרבו. הוא לא ציפה כלל וכלל 'ליפול' לתוך חתונה כזאת, ופניו באותה שעה לא היו לא לסעודה ולא לעליצות־יתר.

אלא שכלפי חוץ לא הראה ר' נפתלי דבר מכל תחושותיו ומחשבותיו. היה עליו לנהוג בצורה טבעית לגמרי, וכפי שציפו ממנו, לבל יתגלה סודו. הוא נבלע בין המסובים בצורה שלא תבליט את העובדה שאיננו סועד עמם והנה בא הרגע. כטוב ליבם של בעלי השמחה באוכל ובמשקה, קם המכריז ממקומו והזמין את ר' נפתלי להשמיע מדיבורותיו. "פתח פיך ויאירו דבריך", קרא בקול גדול לתשואותיהם של כל הנוכחים.

ר' נפתלי ראה את הציפייה בעיני המסובים ובעיני החתן והבין כי לא יוכל להתחמק מהמשימה שהוטלה עליו. קם אפוא ממקומו, נעמד על הספסל ופתח את פיו בהטעמה, כפי שרק הוא ידע.

הלצותיו החרוזות גררו מיד פרצי צחוק ושמחה מקרב כל הנוכחים. הציבור האזין בהתמוגגות לחידודיו ומחא בהתלהבות רבה כף אל כף. לפתע רץ אחד המחותנים, מילא כוס גדולה של יין־שרף והגישה לר' נפתלי, למען ירטיב מעט את גרונו, כמקובל אצל הבדחנים. ליבו של ר' נפתלי נפל. מה יעשה עתה, כשכולם מביטים בו ומצפים לראותו לוגם את הכוס!...

בלא להתבלבל נטל את הכוס הגדולה מידי בעל השמחה, וכשסיים את אימרתו השנונה הבאה והכול נעו בצחוק, ניצל את הסחת המבט הרגעית ורוקן את הכוס אל תוך ...צווארונו הפתוח! הוא גם לא שכח לכחכח בגרונו ולמצמץ בשפתיו, כמי שאדי הכוהל שונקים לרגע את גרונו.

התפלאו הנוכחים מהמהירות שבה רוקן ר' נפתלי את הכוס, ומיד הסיקו כי לא רק בדחן מעולה הוא, אלא גם שתיין לא־קטן. בזה אחר זה החלו מוזגים לו כוסות נוספות, ואילו ר' נפתלי אינו מסרב אף לאחת מהן, שהרי יש בבגדיו לספוג עוד כהנה וכהנה.

דברי בדחנותו של ר' נפתלי, שהפכו בהדרגה לדברי התעוררות נוקבים, חדרו ללב הנוכחים, ורעמי הצחוק היו אט־אט לדמעות לוהטות של תשובה, תשובה מתוך שמחה.

כאשר סיים ר' נפתלי את דברי בדחנותו, כבר עלה השחר. בגדיו כבר היו ספוגים ביותר ממניין כוסות יין־שרף. הסוחרים, שהשעה דחקה להם, החליטו לצאת מיד להמשך דרכם. גם ר' נפתלי הצטרף אליהם.

הקור העז ששרר בחוץ בשעה זו של עלות־השחר, חתך בבשרו של ר' נפתלי כסכין בבשר החי. בגדיו הרטובים, ספוגי הי"ש, קפאו על בשרו, והוא חש ייסורי־תופת. אולם נאמן לדרכו, לא יכול היה להוציא מפיו אפילו אנחה קלה.

לעת זקנתו, כשגילה פעם באוזני מקורביו את הסיפור, אמר: "דומני, כי מכל הסיגופים שעברתי בכל ימי חיי, לא היו קשים מאלה של אותה נסיעת שחרית, בתוך התענית, כשבגדיי ספוגים יי"ש. אך הכול היה כדאי למען שמחתם של חתן וכלה".

לעילוי נשמת
הרב יוסף שלמה טריקי זצ"ל
בר עליה ז"ל
והרבנית רחל טריקי ע"ה
בת סימי ז"ל
ת. נ. צ. ב. ה.

הרבנות והמועצה הדתית
באר-שבע

שמחה וששון יהיה לי ולעמי
קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי כבוד וגיל הננו לשגר את ברכותינו הלבביות לכבוד מורנו ורבנו הדגול והנערץ, מקים עולה של תורה בעירנו הק' ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, אביר הרועים ומרביץ תורה לעדרים פה מפיק מרגליות אשר מוסר את נפשו ומכתת רגליו להפיץ תורה ולקדש שם שמים ברבים

הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א
הרב הראשי וראב"ד באר שבע

ולרעייתו הדגולה, אשת חיל עטרת בעלה,
הרבנית מרים דרעי תליט"א

עם השמחה השורה במעונם לרגל נישואי בנם היקר והחשוב
ר' יעקב ישראל הי"ו
עב"ג שרה תחי' בת הרב יהושע לוי שליט"א
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין ויהיה זה בנין עדי עד
ברוב נחת וקדושה לתפארת המשפחות הנכבדות, אמן.

המברכים מעומקא דליבא בברכת מזל טוב והצלחה

יהושע (שוקי) דמרי
ממונה המועצה הדתית

שלמה אוחיון
מזכיר המועצה הדתית

רבני השכונות והקהילות
עובדי הרבנות והמועצה הדתית

קבלת פנים לציבור הרחב אי"ה
ביום רביעי כז' מנחם אב תשפ"ב (24.8.22)
החל מהשעה 22:00
באולמי אגמים מתחם חוצות להב באר שבע

הציבור נקרא להתפלל ולקרוע שערי שמים

עבור
ר' שמואל ביטון
בן חנה
לרפו"ש בתושחו"י
והן אל כביר
לא ימאס תפילת רבים

שבת שלום!